

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Znjbjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske łopjeno.

Wudawa so kóždy łobotu w Smolerjez knihicziščezěni w Budyschinje a je tam ja sčtwórtlětnu pschědplatu 40 np. dostacž.

Sswjatkí.

Łuf. 13, 18—21.

(Pšchirunanje wo žonopowym šornu a kwašu.)

Pšchindž, Božo šwjaty Ducho, ł nam
A ł twojej hnadu napjeln šam
Twojch wěrných myšł a wutrobu,
Šim šapal lubosć horjazu!

Budž wítany tšeczi rócžnych čašow! Kwětki jón
pšcha, šelene meje přěduja: Tež ty, šwěcže čłowjekow,
dyrbišć šo ł Božej čšeczi šelencž. Bóh daj šwoje
šłóncžko, šo bychmy niz jenož kaž tyšazy šo do Božej
štwórby won nastajicž mohli, ale tež do Božeho doma
š wulkimi šylami. A niz došć, šo bychmy dwaj abo tš
dny šwjecžili, ně, šo bychmy šwjedžeń šwjateho žohnowanja
měli: šwjatki! Kajke krašne mjeno šu šerbszy wótzojo
temule pošlednjemu rócžnemu čašu dali! Haj, šerbska
wutroba, ty dyrbišć šwjateho Ducha mēč a pschezo bóle
dostacž. Šserbski ludo! ty dyrbišć w Božim kraleštwje
šwjaty lud byč a dale lēpschi bywacž.

W Božich domach šo přěduje wo pšchirunanju wo
žonopowym šornu, kiž šesthadža a wono — tajke małe —
bu wulki kēř; tež šo přěduje wo kwašu, kiž pschēdže te
tš křzy mułi! Šswjatkí ma šo wo Božim kraleštwje žyle
wošebje rēcžecž!

Špominaj, kał šo Bože kraleštwo w mozy
šwjateho Ducha šjewja w potajnej krašnosći!

1. Potajne je wono! W šahrodže kwětki šteji pod
horzym šłóncžom mucžna a šwjadła. A šemi šo kšila,
kaž chžyla wumrjecž. Ščto jej pobrachuje? čžehodla nje-
kēžje? Čžakaj, dešćčik pšchindže a žadosežiwu šemju
womacža. Kwětki jón šrēba, šłowcžku šbēha, pupki čžeri
a ł wješelu šahrodnika kēžje. Dešćčik ł njbjek je ju
wofšhemik. Bjes njeho wona njewobšteji. W Božim
kraleštwje je Boži dešćčik, Boži dar wšcho: šapocžatk, dale-
wjedženje a kōž. Potajna mōž je Boža mōž, teho dla
je jejne šjewjenje na šemi mješ čłowjekami niz do woczow
padaze. Přenje štawy Božeho kraleštwja bēchu njenahladni
rybazy, što lēt dołho ł wjetšcha rjemješłnizy, tež njewól-
nizy. Šhryštušowmy šchiz bēšche wyšokim ludžom a pohā-
škej čžrjōdže ł pohoriškom. Wōn, to šazpíte drjewo.
Šomalku šo wšcho se šemje šbēha, tež našche ščšecžijanštw
pšchibyma! Žana wofšada njewe ł molom krašna, w bójškej
mozy a žohnowanju šo šelenjaza — ale jenož šo je bójška
mōž tu. Jenož šo šo jejne štawy se šwonkownym šwu-
čženym ščšecžijanštwom njespošoja, ale šwoju njemōž a
Božeho Ducha mōž šnaja. Šotom je derje! Ščto je
w twojej wutrobje, wēřazy šwjatkowny hošćo, wēru
študžilo a nowe žiwjenje špožčilo? Wacžerna modlitwa,
mała ščtucžka — wutrobne šłowa ščšecžijanšteho wucžerja
— duž šo hibacž počža šnutšlach. Kajke šwjate hibanje
tež w šymještku, kiž w roli wotpočjuje! Kajke šbōžne
pšchemējenje ł Boha ł došom tež tam w čžšecze pščes
kwaš! A Bohu a ł Šbōžnikaj šo pšchibrocžecž počža,
šwjaty Duch čžerjesche, šo ł mormeho mēra šo šerawšchi

sa snutskownym měrom šlědźić poča, se sechernoscze hrěcha stany, se stareho swuczenja šo jebra Šbóžnikej šluzić, i lóšchtom a žadosczom šo pschecziszcza t czistej wutrobje a nowemu wěstemu duchej.

Potajnje šymjo Božeho kralestwa škuttuje. Ale, džakowano Bohu: wono i wěsta škuttuje. Šudy šu wot Božeho šłowa šo pschewinyke, ludžo šo stajnje jeho mozy poddabža. Kaž dołho Boži šwět stacz budže, kaž dołho lěto šo šašo wobnowi, kaž dołho wuschy šluschecz budže- tej, budže wono škuttowacz. Předarjo njedyrbja wustacz. Ty dyrbišch wjedzecz, šo móže tež šnadne šłowo žohnowanje pschinjecz: duž praj je šwojim džeczom. Pytaj w pišmje ša šwoju wutku duschu! Přoschmy: Přichindž, o Boža móž, t nam! Wobradž, šwjaty Ducho, nowe šwjatki!

2. We krašnosczji šo Bože kralestwo šjewi! Kažke krašne šlubjenje tamnej dvě pschirunani! Šchtom je šo wupšchestrěk, Bože kralestwo kaž daloko njebjeka du a człowjekojo bydla. Šod jeho šchtom wuczet a wobydlenie namašaja człowške džeczji, kaž daloko ptaki psches šwět czahaja. Šruboscž pohanstwa šandže, šchesczjanški duch, duch prawdosczje, wěrnoscze a šwěrnoscze, duch luboscze ke knježštwu pschindže. Šdžež běchu njewólnizy, šu nětk Bože džeczji; šdžež ludži lónzowachu, wšy šapalowachu, nětko Bože domy dusche šhromadžuja. Šdžež džiwje lóšchtu w ludach a wutrobach šakhadžachu, šwjatoscz, wěra a luboscž wotežki wjedže. „Moje czěło a duscha wješeli šo w žiwym Bosy“, tak špěwaju w Božim krašnym kralestwoje.

Šso wješelicž, šo Bóh šlubjenja džerži, mamy tež my šamyšla doscz. Šak je šo człowjekani w šchesczjanškim duchu pomoz dostala a hišcže šo jim poszczuje! Ša šhudych, šhornych je šo ruka a šmilna wutroba wotewřila. Ššyrotam šo domišny twarja. Ša šludžazny luboscž šhodži, padnjonych šběha. Šyrkej a šchula žiwjenje w kraju špomozitej. Šod šrywom šchesczjanštwu mudroszcz a wědomoscž štatok a hospodu namašatej!

My njedyrbimy pschi tajšich šnamjenjach a pschi Božich šlubjenjach šhrobloscz šhubicz. Šohladajo na našche wofady dyrbimy wjedzicz: Šon šchtom nješahinje; šon šwaš nješubi na mozy. Šokoło žiwje pschpowjedaneho Božeho šłowa budža šo pschezo wulke šyly šhromadžecz. Štari a mlodži ludžo šo natwarja, pošylnja, w dobrych škuttach wopokasaja. Šyrkej požohnowaza džowka Šnješowa wostanje. Šchesczjanške wašnje šo šdzerži pschi wšchěch njeshesczjanškich šradowanjach nowišcheho czáša. Šjech wjele džiwiny rosče, Bože rostliny počěrja do mozy.

A my šawěrnje tež nješmemy psche mašo ša Bože kralestwo woczakowacz, hewak šmy jeho Šnješej t nješchwalbje: Šiz jenož modlitwa a Bože šłowo matej šo i mozu hajicz, ale tež czáš a próza ša Bože kralestwo naložicz. Šoždy ma šo hibacz, rady něšcto bycz t Božej czěszi a bratram a šotram t šluzbje. Šóh šwoju šyrkej wjedže. Šny chzemy wopory ša nju pschinjecz. Tež šwjatki šo wopor dawa. Šopomámy šo na potrebnoscze našcheje droheje, lubeje šyrkwje! W njej tola wofebje — tak šmemy i prawom prajicz — šwaš Boži muwu šemškosczje pschěndže. Šo šo by wona pschibywała na duchownym žohnowanju!

Šmšionar ras i mišionškeho pola psche: „Něcz je psche šhuda wopišacz, šcto je šon Šnješ tu cziniš.“ Ššwjatšowne šhěrlušche džēja t njebjekam. Šone dawaju šwědczenja,

šcto je šon Šnješ na šemi mješ šhubjenymi człowjekami cziniš. Š fajka šhuboscž teho bohastwa! A to psches wulki dar šwjateho Ducha. Duž šašo a šašo: Šnježe, wobnow a wobohacz naš psches šwojeho Ducha! Šamjen. M. w M.

Hišcže pschezo šo wobšwědczazy šwjatkowny škutk Božej huady.

(Ešej. 1, 9—14.)

Šłok (340): Ša, Šnježe! džak či dawam atd.

Škutk pschezo wobšwědczazy Šso hišcže šwjatkowny, Še i njebjek wuhadžazy Šłok Boži pscheczelný Ššches ewangelij mily Šwo naškej šbóžnosczji, Šiz Šóczech dobrocziwy Šam w Ššynu poszczji. —

Šctož wustajil šam běšche Ššchi šebi i wěcznosczje, Šdyž wumóz i pada chzysche Šnaš, dokelž luboscž je, — Šu potajnoscz nětk dawa Šam pošnacž w Šhryštušu, Še šotrymž šesthadžala Še hnada t žiwjenju.

Ša jene šhromadženi Šod hlomu njebjeskej Ššmy Boži wušwoleni A lubi Šbóžnikej; Ššchak šyrkej czěło jeho Še tudy widomne, Šiz žiwjenje ma i njeho A wašnje njebjeske.

Ššches njeho pschpowšczeni Ššmy t herbštwu krašnosczje. Šiz přjedy wustajeni Ššmy t njemu po hnadže, Šo bychmy šhwalba byli Šny jeho krašnosczje, Šiz nadžiju šmy měli, Šo šwěrných šronuje.

Šnaš šłowo přjedy jeho Še t wěrye domjedlo, Duž dostalo tež i njeho Šam šwědczenje je šo, — Šo Duch je jeho šwjaty, Ša šawdamš krašnosczje Šam džeczom Božim daty, Šnygl herbštwu našch džě je! —

U.

Šonopowe šorno w mišionštwje.

1. Šono šczini šo wulki šchtom.

Šřeni mišionar pohanow w Šernhutškej gmejnje běšche Šan Šernhard Šober, šwojeho řjemješla šornežer, šiz w lěče 1732 do nawječorneje Šndiškeje pola Šmeriki džěšche. Šon běšche wo nusy a duchownej czěmnosczji tamnišchich njewólnikow (šchłowow) šlyšchaj. Šnětko njeměšche žaneho měra wjazny. Šzorni njewólnizy jemu pschezo na myšli ležachu, ša šotrychž je Šhryštuš wumřel, a woni to njewjedžachu. Šon šwoje myšle w gmejnje šjewi. Šernhutšy jeho i modlitwami a žohnowanjom pschewodžachu; hewak jemu njeměžachu nicžo šobu dacz. Šjes dalschich wjedžiwoscžom šo Šober přjodzy přšchi do Šopenhagena w Šanskej poda. Šjenschi šo škutk njebudžishe šapoczecz mohł. A nětk ma šratrowška gmejna šwoje mišionške šhdleszczja we wšchěch 4 džělach šemje.

2. Štaczki czinja šebi hněšda na jeho halošach.

Šarisški špišaczel nowin běšche i kolonije ša šašudžnych daloko w pošodnišchim morju czeknył. Ša jenej šušodnych šupow i šódžu šasta, na šotrežž běchu ewangelišy mišionaroyo hižom 13 lět ewangelij přědowali. Šžeknjež ras t šłownikej prajesche: Šemu šo jara mješ wobydlerjemi špodoša; woni šu lubi człowjekojo; ale šich modlenie a šemšchihodjenje na njewušchnej pschiwěrye wotpo- czuje. Duž šłownik prajesche: „Džakuj šo Bohu, šo nješky psched 10 abo 15 lětami šem pschishoč. Ššchetož tehdy běchmy my wot

čerta hubjenje čzwilowani a ty budzišche hnydom na přenim dnju šaršantj a šjedženy byl. Šky móbny njepšhecžel je nětk pšches lubnych pópłow Šhrystušowych wuhuaty. Tón Knjes Jezuš je š nimi džěkal". Šchitzy wobhdlerjo kupy, přjedy ludžizracžy, buchjo pobožni abo tola š Bohu wožiwjeni šchescžijenjo ščinjeni.

M. w M.

Šswjedžen šwjatkow.

Ducho Šswjaty, wuškadžazy
Wot Wótza a wot Šsyna,
Š njebieš deščežo wofšchemjazy!
Maczej hona čłowjestwa.
Wutrobny šu twjerde šmahi,
Wuškujene a njepłódné;
Lud je wutky, šhudy, nahi,
Wšcho je w hrěchach škažene.

Ducho wěry! Ša čje prošču,
Wjedž mje š wěrie do Šhryšta,
Šo ja jeho rany šošču,
Šslužu jemu do šónza;
Š wěru špožčž mi wuškujenje
Dotalneho žiwjenja;
Daj, šo dušču debi rjenje
Šrej a prawdoščž Šhryštuša.

Ducho Boži, warbowany
Š wumoženjóm Šbóžnika,
Š njebjá dele duščam šłany,
Šiž šej tebjě wuprošča!
Njěch je žel čzi teho luda,
Pšchindž ty hnadnje š pomožu,
Šo šo šbudžicž šemja šhuda
Š žiwjenju da nowemu.

Ducho troščta! Š twojej mozy
Šslabošče šo njestróžu;
Šafne šu mi šchizá nozy,
Šdnyž ty pšelnish wutrobu.
Šo mje do wěrnosče wóžišč,
Wučžish prawe modlenje,
Bože puče šo mnu šhodžish:
Šo kak to mje troščtuje!

Ducho šwětká! Šacžěr mroki,
Šašče dušče šryjaze;
Wuhaf hrěcha šraščne šłoki,
Šo šu ša naš njěškłódné.
Šošwěčž wšitkich pomółanych
Še šwojimi darami;
Š prawej pošucž ščin šhmanych,
Šiž šu šwój hrěch pošnali.

Ducho měra! Šoko, šbože
Do dušče mi wuliwafš;
Ššwědcžish, šo šym džěčžo Bože
Š mi junu šbóžnoščž dašch.
Šswjaty Ducho mišojčžiw!
Šdžerž mi šbóžnu nadžiju,
Šo ja, we Šhryštušu žiw,
Wěčny Šalem poštróju!

K. A. Fiedler.

Móz kwaka w šnutškowym mišionštwje.

(Luf. 13 21.)

Šchtó mohł móž wurěčžecž, šiz je Bože šraleštwo na polu šnutškowneho mišionštwá wopólašalo! Šchtó jeho móž ša čžěto, ducha a dušču, ša džěčži, mlódných mužow, žony a štarých, šchtó ša šhorných do štracha šahnatych, padnjentych a škažentych! Šenož šwědcženje dženkša je špomóžerškeho doma ša hólzow!

Šedny, do wučžby daty, inšpektorej špomóžerškeho doma (ša šanjerodžentych hólzow) pišče: „Šchwórcžlěta je, šo šym ja wot doma precž. Nětk pišču lišt w džěčžazej lubošči, pšchetož Wš wěšče, šo je mi božemjeprajenje jara čžěžke było. Šubny Wóh je mje hacž šem pšchijwedł, temu čžu tež džakowny byčž. Pšochče je jeho tež ša mnje, luby knjes inšpektoro, šo temu šwěrnny wóštanu, šotremuž šym šo pšchi šonfirmaziji šapišal.“

Druhi 26lětny mlódy čłowjek, šiz běšče dla hubjeného šadžerženja wot šonfirmazije wotpolašany — pošdžišcho š wučžby wuhnaty, čžeknjentny, w jaštwe — pišče jako šahrodnik, wón dšrbi wuštawej, šotryž ženje šabncž njemóže, šo tola hiščeže ša wšču luboščž a šwěrnosčž džakowacž. Dólho njeje teho pšchipošnacž čžył a je šhubjentny šym byl; ale nětko je šymjo šeškadžalo, wón je šašo namafany.

Šeczi, 22lětny, njeběšče tak šłuboko padnył. Wučžbny čžaf běšče prawje wubyl, bu pomóžnik, tola žyly čžaf wóšta, kaž pšchi wotešdženju š doma „šjes nadpadntych šmyłkow, ale čžišče tupy a mornny ša Bože šłowo.“ Šěta dólho njeběšče ničžo wo šebi šly-

šhecž dal. Duž njewočžafany lišt dólžže: „ . . . nětko čžu šwoju mlódoščž Šbóžnikěj pošwječžicž, jemu dšrbi tež moje žyłe žiwjenje šlyšhecž. Šubny knježe, we mni je hižom dšjššči čžaf myšł wuštupila, š mišionaram hičž, a ja jeje wjazy wotbncž njemóžu. Šeho dla Waš prošču, šo čžyly mi w tej wězy š pomozy štačž a mi radžicž, kak do mišionškeho doma pšchindu.“

Šaj, šamo wo jenym, šiz běšče do šonfirmazije wotbžžal, přjedy w šradnjentju a žracžu žyłe dele pšchindžentny, škoro škocžazy, ša wšcho bójške kaž mornny, duchowny pišče: „Ša M. mam dobru nadžiju. Wón mi hacž dotal niz najmješškeho šamyšłá š njedowěrie a š porošam dal njeje. Wón běšče šhutny, na šo džeržazy, to přjedawšče tupe a lošte wafšnje bčž přjecž. Wš njejšče pošdarmo na nim džěkali.“

M. w M.

Ššerbowka.

Šištóriška novella wot Š. Šidušá. Šešeršchčžil K. A. Fiedler.

II.

(Šotráčžowanje.)

Šchědžiwž poštaný a je špodžiwanjóm na mlódoženza hładašče, hólčžo šrocžel bliže štupi a nětko žyłe pšchi mlódoženju šteješče. „Wujo Šralo“, tónle šapocža, „kak to pšchindžže, šo mój šaštup do tuteje štowny Šam tajki wulki štrach nacžini?“

„Wš najškerje wottudy njejšče“, Šral wotmolwi; „šewaf budžiščče wjedželi, šo mje šamoštatne džělo, pšchi šotrymž mje štrječiščče, najwóštrichemu šhoštanju wuštaji, jeli-šo škalzy wo tym pošwječž doštanu. Šižom ras šym pošhoštaný; bčž to žalóštnje doščž; druhi šróčž — šchtó wčž, šchtó by šo mi štało!“

„Ale nje? wěrnó, luby knježe, Wš naju njepšcheradžicžče?“ šo hólčžo jednorje a wutrobnje prašchěšče.

„Ššched tym mje Wóh šwarui“, mlódoženž wuwóla a jejnu ruku je šwojej lěwizu a tu jejneho nana š prawizu šapšchija; „tu mataj moju ruku na to. Š kak Šy rěšafš, lube hólčžo?“

„Šarška.“

„Šak dólho šče hižom tudy w tymle Šam tak njepšhecžel-niwnym měšče a w tejele čžmowej štwicžy?“ šo mlódoženž šchědžiwža prašchěšče; „čžeho dla nješhdlicže na štraju, hčžžž móžecže jako šwobodntny muž šwojeho pšchemyšłá šměrom hładačž?“

„Ššched 25 lětami“, šchědžiwž wotmolwi, „w Šótkowje (Šathlau) bydlach. Duž pšchindžže šrudny čžaf ša moju šwóšbu. Čži š Budyšchina a je Šhorjelza bčču šo š Čžechami šjednocžili a pšched Šhocžebus pšchicžahntychu. Šrijowki bčču špalili a wšy wóšolo Šhocžebusa nimale wšchč w pošjele ležachu. Duž rjad tež na našču wješ pšchindžže. Ša jenu nóž buch proščeš. Šłoja žona — wona je nětko š měrej dššchla — pošno mi do lěša čžekny; ale moja wboha šotra . . .“ Šu šchědžiwž šašta. „Šnježe, špušchčžče mi to šbytkne!“ wón rjekny a šhlyš šo š jeho wóčžka žórlešče.

„Š tola dšrbju wafš wo poštráčžowanje pošwncž“, džěšče mlódoženž, „pšchetož ja čžył rad wo tym pšchekšwědcžentny byčž, hacž šče to Wš, šotrehož pštam.“

„Šłoja šotra bčž mlóda a rjana“, šchědžiwž poššatowzy poštráčžěšče; „wona Čžecham do rukow padže, dofelž naju rucže doščž ščžehowacž njemóžěšče. Šu šu šobu wleklí, a Wóh wčž, kak je šo jej šešchlo. Š ja ju lubowach, kaž šwoje žiwjenje, a hišchče dženkša mje jejny dólš je žalóščžu napšelnjuje. Šchtó mohł šo š njeju štačž? šym šo hušto prašchaf, a tola mje bojoščž, jejneje haniby wěšty byčž, wot šłědženja ša njej wotdžeržowafšče.“

Ššchi tyšle šłowach šo mlódoženž šacžeršwjeni, jako paš šchědžiwž mjelčžěšče, wón prašchenje nacžikny: „Š šče Wš tehdy jow pšchicžahnyli?“

„Šč“, prašchany wotmolwi, „Čžechojo a Šornjołučžicženjo nje-

